

ФИОНА МАКИНТОШ

ТАЙНА С ДЪХ НА ПАРФЮМ

ОТ АВТОРА НА
КУТИЯ
ШОКОЛАД

1

1 АВГУСТ 1914

Отвращавах се от мъжа, за когото трябваше да се омъжа.

Една ръка се протегна и легна върху китката ми. Беше без косми, със заоблени, добре поддържани нокти.

– Стой спокойно, Флорет.

Не съзнавах, че нервнича.

– Овладей се – продължи брат ми. – Татко би искал да се държиш подобавашо, сега представляваш семейството.

Анри ме потупа леко по брадичката през воала, който макар и прозрачен, все пак скриваше достатъчно, та терзанията ми да останат незабелязани.

С умишленото споменаване на милия ни татко той ме подсе щаше за подчинението, което се изискваше от мен. А аз бях винаги послушна. Казват, че хората сами вземат важните решения в живота си, но аз бях родена в семейство, което избираше почти всичко вместо мен. В защита на роднините си ще кажа, че не можех да се оплача от нещо. Израснах като скъпоценната дъщеря, която всички глезеха и обожаваха като скъровище.

Наскоро обаче проумях, че това не е просто една очарователна представа в моя ум. Оказа се, че наистина съм семейното скъровище и могат да ме използват като човешка валута, с която да търгуват. Бях точно толкова безпомощна, колкото и блестяща златна монета, предавана от ръка на ръка – сделката е сключена, трансакцията е извършена.

И сега, след приключването на сделката, оставаше само ритуалът, който да потвърди официално осъществяването ѝ пред останалите. Моите терзания нямаха значение. Направих още един опит да изтъкна законовото положение – моят последен бастион, единственият аспект на този противен съюз, зад който можех да се скрия. Хрумна ми дори, че войната би могла да се окаже мой съюзник.

– Анри, в очите на закона няма да сме женени. Без удостоверение от кмета църковният брак няма да е законен.

Казвах истината.

– Не започвай отново, сестричке. Уверявам те, че кметът и съветниците му имат за решаване далеч по-важни дела от регистрацията на една женитба. Лично повдигнах въпроса преди час, но нито тежестта на нашето име, нито дори заплахите на Еймъри и моите собствени, успяха да убедят кметския секретар да прекъсне съвещанието на градския съвет относно войната. Освен това управниците на града дори не са в Грас – добави с раздражение, защото знаеше, че фактът ми е известен.

Вярно беше. С Еймъри трябваше да сключим граждански брак вчера, но в една Франция на бойна нога никои градски съвет не би бил склонен да се занимава с регистрацията на някакъв си брак, та дори и на елитни семейства като нашите.

– Кога ще се върне кметът?

Брат ми сви безпомощно рамене.

– Утре, надявам се. Извънредната среща в префектурата на Ница вероятно ще приключи днес, след официалното обявяване на войната.

– Не може ли някой друг...

– Не – отсече той. – Неподобаващо е по-нисш представител на властта да изпълни церемония по сключване на брак днес, когато нацията се намира в такъв смутен момент. Дори да е в правомощията му и да му бъде позволено да го направи.

Понечих да се намеся, за да представя своето виждане по въпроса, но Анри вече бе готов за атаката ми.

– Стига толкова – добави, вдигнал рязко длан. – Достатъчно трудно беше да убедим свещеника, но той се съгласи. Ти едва ли си по-компетентна от него.

– Но моят морал...

– Зарежи, Фльорет – заяви сприхаво, като бръсна с ръка въображаема пращинка от панталона си. – Всеки миг ще избухне война с Германия! обстоятелствата са повече от необичайни и небесата ще ти простят. Това е просто формалност. Знаеш, че всички искаме да има гражданска церемония.

– Кога?

– Кметът изпрати съобщение, че ще направи всичко възможно. Да се надяваме, че ще е утре.

Беше почервенял от гняв, прокара пръст под яката си и ми хвърли недоволен поглед.

– Виж, нито аз, нито семейство Дьо Ласе ще ти простим, ако по някакъв начин се противопоставиш на този важен съюз. Не е възможно да отменим сватбата след месеци подготовка. Градът се нуждае от нея. А и повиквателните ни ще пристигнат всеки момент, нека поне приключим с венчавката в църквата. Гражданският ритуал може да изчака малко. Знам, че трябваше да е в обратния ред, *знам*, но искам да го приемеш. След като черквата ни може, значи и ти можеш. Моля те, помисли за другите... поне веднъж помисли за другото освен за себе си.

Укорът ме нарани. Не бях егоистка, но бях ядосана на нашия свещеник, задето престъпи каноните на вярата ни, законите на земята ни, просто защото две от най-богатите фамилии в града го бяха поискали. Без съмнение Анри или моят също толкова неприятен бъдещ съпруг бяха изнудили духовника... може би с нов прозорец за апсидата?

– Анри, ще легна с човек, който не е мой законен съпруг – изрекох с треперещ глас.

– Да, в очите на закона е така, но ще уредим въпроса покъсно. На какво се надяваш? Да отменим венчавката заради къс хартия? – Прободе ме с поглед. – Смяташ да разочароваш целия град? Всички граждани са се събрали да отпразнуват най-важния брак в последните години, а може би и в цялата история на Грас. Две от елитните му фамилии, обединени с официален съюз. Та това е мечта, Фльорет! Не я разваляй, не убивай този оптимизъм, особено сега. Знаеш, че всеки миг физически способните мъже до един ще заминат, за да изпълнят дълга си към страната.

– Точно така! Как може да сме сигурни, че правният въпрос ще бъде уреден без присъствието на Еймъри?

Надявах се, че точно за това брат ми няма предварително подготвен отговор. Беше последното ми оръжие, последният ми коз. За моя голяма изненада Анри бе повече от готов, а гласът му потрепваше от презрение:

– От страна на Германия това е само дрънкане на оръжия. Трябва да се подчиним на заповедта за мобилизация, но подозирам, че ще се върнем в града до седмица, в най-лошия случай – до две. Войната ще е кратка и Еймъри ще се завърне у дома, но иска да замине от Грас като женен мъж, евентуално с вече посят наследник, и ти ще се погрижиш да удовлетвориш надеждите и очакванията на всички ни. Твой дълг е да го направиш.

Затворих очи от отвращение. Говореше за тялото ми като за нива, готова да бъде преорана и... о, беше толкова грозно, че не исках да се замислям.

Не казах нищо на брат си след тирадата му, бях онемяла. Отворих очи и видях облечените си в ръкавици ръце. На третия пръст на лявата ми ръка платът бе надигнат, отдолу намигаше пурпурен блясък. Идваше от половинкаратов рубин, разположен между две дъги от шлифовани диаманти. Резултатът бе пръстен с формата на око... което отвърна на погледа ми изпод дантелата с обвинение в червената си зеница. Еймъри не можеше да ми направи предложение с наследствен пръстен – нямаше нищо, останало от майка си, но дори да имаше, навярно щеше да го отхвърли, защото ѝ е принадлежало. Затова годежният ми пръстен бе проектиран и изработен в Париж срещу огромна сума и разбира се, без мое участие. Безвкусен, несъмнено безбожно скъп, показно ярък и крещящ за внимание, той отразяваше единствено личността на Еймъри. Формата беше странна и вече имах злоещото усещане, че винаги ще ме шпионира. Мразех го, но, като се замисля, всичко, свързано с този брак, ме отчайваше.

В клаустрофобичното пространство на каретата ме обхвана странна болка – остра и придружена от гадене. Беше началото на август и цветята, вплетени в косата ми, и букетът в ръцете ми можеха да увехнат – това бе причината, която ми изтъкнаха, за да не пътуваме в открито ландо. Колкото и невъзпитано да бе, смятах, че истинската причина е по-скоро загрижеността на Анри за косата му и грижливо нанесената върху нея помада. Болката се задълбочи, вероятно изпадах в паника както онзи

път, когато си помислих, че Феликс е отрязал пръстите си със сърпа за косене на лавандула, или в сутринта на юнския пикник, когато паднах от коня и гласовете на всички идваха от много далеч... или в деня, когато мама умря, което само по себе си бе непонятно за моя детски ум. Но колкото и малка да бях, още си спомням как тялото на татко се отпусна като празна торба за розов цвят, а аз не разбирах защо.

Не съм склонна към неуравновесени постъпки и в своя защита ще изтъкна, че тези спомени са от изолирани, емоционално наситени събития, които съм преживяла. Имах чувството обаче, че днешното ми безпокойство едва ли ще отmine просто така, съмнявах се, че отнякъде ще се появи човек, с чиято помощ да се почувствам по-добре. Днес бе началото на един нов живот, от който се страхувах. Желанието да избягам от него бе толкова силно, та имах усещането, че се опитвам да откъсна и освободя част от себе си... Тяло и душа трябваше да се разделят, за да успея да мина през това, което дългът ми повеляваше да извърша.

Не поглеждах към каменните сгради на града, докато се носехме по улиците и се приближавахме все повече до катедралата. Звукът на една от осемте ѝ камбани отброяваше миговете до нашето неизбежно пристигане. Приковала бях поглед върху ръцете в скута си, които най-сетне лежаха мирни. Пръстите под обшитата с перли копринена шантилска дантела бяха прави, незасегнати от наследствената болест, от която бе страдал татко. Представях си, че болката ми идва от техните стави – жалък опит да се свържа с мъртвия си баща в момент, когато имах най-голяма нужда от него.

Безмълвно пожелах на Анри да усети в своите собствени пръсти болката, която изпитваше татко. Стори ми се, че усети клетвата, докато си припомнях описанието на лекаря за артритата на татко. Споменът бе толкова ярък, че сякаш в момента наблюдавах сцената.

– По ставите ви израстват шипове – отбелязал бе доктор Бертран. Мъжът подръпваше от лулата си, приведен така, че да вижда по-добре ръцете на татко, независимо от неговите протести. – Наричат се възли на Хеберден, ако трябва да съм точен – добави, смръщил вежди.

От устните му излезе облаче синкав дим, понесе се като прокрадващ се призрак и изпълни стаята с острият нотки на уискито от татковата гарафа и сухите листа, които бях хвърлила в огъня. Положих усилие и успях да извикам в ума си вкуса на чай и нежната нотка на нещо, което би могло да е ванилия. Татко би ми махнал одобрително за това мое заключение.

Ах, тези изкривени ръце. Те ме научиха на всичко. От конната езда до откъсването на мъничък, деликатен цвят на зазоряване, без да нараня листенцата – способност, крайно необходима за нашия фамилен бизнес. В този напрегнат момент се сещах за едно-единствено нещо, на което баща ми не ме бе научил със собствените си ръце, а ми бе дарил чрез кръвта си. Още тогава, когато бях обсипано с панделки детенце с черно коте, сгушено в скута, и слушах размислите на доктор Бертран за болните пръсти на баща ми, усещах, че изостреният ми усет за вкус и миризма се развива в унисон със също толкова силната дарба на моя брат близък.

По-големият ни брат Анри знаеше, че и в това отношение е различен от нас. Не можеше с радост да приеме унаследената ни дарба като благословия. Дори и днес тя се изправяше невидима между нас и презрително му се надсмиваше. Анри се беше научил да я игнорира, но не можеше да прикрие влиянието, което тя оказваше върху непресъхващото му желание да впечатли баща ни.

Близнаците Дьолакроа бяхме надарени с дарбата на парфюмериста. Този божествен дар ни даваше толкова изострен усет за миризмите, че можехме да различаваме много повече аромати от средностатистическия човек. Способността ни да разработваме сложни ухания със завидна вещина ни превръщаше в богове на нашия занаят. Аз обаче, за нещастие, се бях родила жена. Подозирам, че ако се бях появила в друго семейство, необикновеното ми умение щеше да остане незабелязано. Но при настоящото положение ми бе позволено да споделям мислите си за ароматите единствено в ролята на невидим консултант. Бъдещият парфюмерист на фамилията беше Феликс. На мен ми бе достатъчно да бъда съветник, *трябваше* да ми е достатъчно, защото просто няха право на избор. Както и да е, много по-очевиден от желанието ми да използвам уменията си бе фактът, че наследствената дарба бе отминала първородния